

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas iela 45, Rīga, LV-1039 | tālrunis 67097200 | fakss 67097277 | e-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

Rīgā

28.05.2020.

Nr. 60

(prot. Nr.23, 5.p.)

Par 2008.gada 24.jūlija lēmuma Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem” piemērošanas kārtību

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) ar 2008.gada 24.jūlija lēmumu Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem” (Latvijas Vēstnesis, 2008, 114.nr.; turpmāk – Lēmums Nr.247) noteica akciju sabiedrības “Latvijas Gāze”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003000642, juridiskā adrese: Aristida Briāna iela 6, Rīga, LV-1001 (turpmāk – AS “Latvijas Gāze”), dabasgāzes apgādes tarifus, tostarp dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus.

Regulators konstatē

1. Saskaņā ar Regulatora 2017.gada 27.marta lēmuma Nr.1/9 “Dabasgāzes cenas saistītajiem lietotājiem aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika) 34.punktu no 2017.gada 1.jūlija līdz brīdim, kad stājas spēkā šīs metodikas 3. un 4.nodaļā noteiktie dabasgāzes cenas elementi, dabasgāzes cenā, kas noteikta atkarībā no saistītā lietotāja dabasgāzes patēriņa apjoma gadā (turpmāk – lietotāju grupas), iekļauj:
 - 1.1. sistēmas pakalpojumu komponenti, ko nosaka, summējot ar Lēmumu Nr.247 apstiprinātajos AS “Latvijas Gāze” dabasgāzes diferencētajos tirdzniecības gala tarifos iekļauto pārvades sistēmas pakalpojuma komponenti un dabasgāzes uzglabāšanas pakalpojumu komponenti;
 - 1.2. ar Lēmumu Nr.247 apstiprināto tirdzniecības pakalpojuma tarifu lietotāju grupām;
 - 1.3. dabasgāzes tirdzniecības cenu, kuru aprēķina saskaņā Metodikā noteikto formulu.Metodikas 36.punktā noteikts, ka papildus dabasgāzes cenai publiskais tirgotājs piemēro maksu par dabasgāzes sadales sistēmas pakalpojumu atbilstoši spēkā esošajiem dabasgāzes diferencētajiem sadales sistēmas pakalpojuma tarifiem.
2. AS “Latvijas Gāze” norēķiniem par dabasgāzes patēriņu piemēro Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulā norādītās dabasgāzes tirdzniecības cenas vērtības robežās no 90 līdz 550 Ls/tūkst.nm³. Piemērojot Latvijas latu konvertācijas koeficientu (0,702804), kas noteikts Eiropas Savienības Padomes Regulā Nr.870/2013 (2013.gada 9.jūlijs), ar ko groza Regulu Nr.2866/98 attiecībā uz *euro* maiņas kursu Latvijai (turpmāk – Regula Nr.870/2013), un Regulatora 2017.gada 16.marta lēmuma Nr.26 “Par 2008.gada 24.jūlija lēmuma Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem” piemērošanu”

(turpmāk – Lēmums Nr.26) lemjošās daļas 2.punktā noteikto koeficientu (10,538) normālkubikmetru pārrēķināšanai uz enerģijas vienībām, minētās dabasgāzes tirdzniecības cenas robežas atbilst 12,15 līdz 74,56 EUR/MWh.

3. Ar Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 10.1.apakšpunktu AS “Latvijas Gāze” ir uzdots informēt lietotājus ar dabasgāzes patēriņu gadā līdz 500 nm³ jeb līdz 5,27 MWh un dabasgāzes patēriņu no 500 līdz 25 000 nm³ jeb no 5,27 līdz 263,45 MWh reizi pusgadā līdz pusgada pēdējā mēneša 10.datumam par dabasgāzes tirdzniecības cenām un tām atbilstošajiem dabasgāzes tarifiem norēķinos par dabasgāzi. AS “Latvijas Gāze” iepriekšējo paziņojumu par 2020.gada pirmajā pusgadā piemērojamajiem dabasgāzes diferencētajiem tirdzniecības gala tarifiem saistītajiem lietotājiem pie dabasgāzes tirdzniecības cenas 0,01215 EUR/kWh (90 Ls/tūkst.nm³ – 550 Ls/tūkst.nm³) publicēja 2019.gada 2.decembrī (Latvijas Vēstnesis, 2019, 242.nr.).
4. Likuma “Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” (turpmāk – Likums) 1.pants nosaka Likuma mērķi – nodrošināt iespēju saņemt nepārtrauktus, drošus un kvalitatīvus sabiedriskos pakalpojumus, kuru tarifi atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām, kā arī veicināt attīstību un ekonomiski pamatotu konkurenci regulējamās nozarēs. Savukārt Likuma 9.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka Regulatora funkciju aizstāvēt lietotāju intereses un veicināt sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju attīstību.
5. Likuma 9.panta pirmās daļas 2.punktā noteikts, ka Regulators, pildot tam noteiktās funkcijas, nosaka tarifu vai tarifu augšējās robežas aprēķināšanas un noteikšanas metodiku, kā arī tarifu vai tarifu augšējās robežas piemērošanas kārtību, ja nozares speciālie likumi neparedz citus tarifu noteikšanas principus.
6. Saskaņā ar *Euro* ieviešanas kārtības likuma 3.panta trešo daļu, beidzoties vienlaicīgas apgrozības periodam, vienīgais likumīgais maksāšanas līdzeklis Latvijas Republikā ir *euro*. Savukārt šā likuma 4.panta pirmajā un otrajā daļā ir noteikts, kā ir nodrošināma tiesisko instrumentu nepārtrauktība, ieviešot *euro*.
7. Ievērojot Ministru kabineta 2017.gada 7.februāra noteikumu Nr.78 “Dabasgāzes tirdzniecības un lietošanas noteikumi” 120.punktu, kas paredz, ka lietotāja norēķiniem ar dabasgāzes tirgotāju par patērēto dabasgāzi, kā arī saņemtajiem sadales sistēmas pakalpojumiem sadales sistēmas operators uzskaitīto dabasgāzes daudzumu pārrēķina kilovatstundās, izmantojot pārvades sistēmas operatora tīmekļvietnē publicētos datus par gāzes dienas dabasgāzes vidējo svērto augstāko siltumspēju standartapstākļos, Regulators ar Lēmuma Nr.26 lemjošās daļas 2.punktu nolēma noteikt, ka dabasgāzes sadales pakalpojumu un dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu pārrēķināšanas no normālkubikmetriem uz enerģijas vienībām koeficients ir 10,538 (kWh/nm³).
8. Regulators 2020.gada 28.maijā saņēma AS “Latvijas Gāze” 2020.gada 28.maija iesniegumu Nr.5-9/508 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem saistītajiem lietotājiem”, kurā AS “Latvijas Gāze” izsaka iebildumus par Regulatora izstrādāto lēmuma projektu “Par 2008.gada 24.jūlija lēmuma Nr.247 “Par akciju sabiedrības “Latvijas Gāze” dabasgāzes apgādes tarifiem” piemērošanas kārtību”. AS “Latvijas Gāze” iebilst pret plānoto lēmuma pieņemšanas laiku un uzskata, ka lēmuma projekts nozīmīgi ietekmēs AS “Latvijas Gāze” finanšu intereses.
9. AS “Latvijas Gāze” pilnvarotie pārstāvji attālināti piedalījās padomes sēdē. Pilnvarotie pārstāvji konceptuāli atbalstīja izstrādāto lēmuma projektu, vienlaikus norādot, ka lēmuma projekts tiek virzīts novēloti, tāpēc var ietekmēt AS “Latvijas Gāze” finansiālās intereses. AS “Latvijas Gāze” ieskatā, lēmuma projektā paredzētās izmaiņas varētu stāties spēkā ne agrāk kā 2021.gada 1.janvārī.

Regulators secina

1. Regulators ir izvērtējis tā rīcībā esošo informāciju par dabasgāzes tirdzniecības cenas izmaiņām tirgū un secina, ka dabasgāzes tirdzniecības cena, kas aprēķināta saskaņā ar Metodikas 34.3.apakšpunktā iekļautajām cenas korekcijām, esošajā tirgus situācijā var būt zemāka nekā Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprinātās tabulas 2.ailē “Dabasgāzes tirdzniecības cena līdz Ls/tūkst.nm³ pie faktiskās siltumspējas” (turpmāk – 2.aile) (zemākā aprēķinātā cena ir 90 Ls/tūkst.nm³, kas atbilst 12,15 EUR/MWh). Līdz ar to pastāv risks, ka AS “Latvijas Gāze”, aprēķinot dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus saistītajiem lietotājiem, ņemot vērā Metodikas 34.3.apakšpunktā noteikto korekciju, šobrīd nevar piemērot Lēmumā Nr.247 apstiprinātos dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus saistītajiem lietotājiem atbilstoši faktiskajai dabasgāzes tirdzniecības cenai.
2. Apstākļos, kad spēkā nav stājušies Metodikas 3. un 4.nodaļā minētie dabasgāzes cenas elementi, un attīstoties dabasgāzes tirgum saskaņā ar Metodikas 34.3.apakšpunktu aprēķinātā dabasgāzes cena var nesasniegt Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulas 2.ailē apstiprināto minimālo dabasgāzes tirdzniecības cenu (90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh). Lai nodrošinātu Likuma 9.panta pirmās daļas 1.punkta izpildi, Regulatoram ir pamats saskaņā ar Likuma 9.panta pirmās daļas 2.punktu noteikt Lēmuma Nr.247 piemērošanas kārtību, proti, Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulā apstiprināto dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu lietotāju grupām, ja dabasgāzes tirdzniecības cena ir zemāka par Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulas 2.ailē apstiprināto (90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh).
3. Lai sasniegtu Likuma 1.panta mērķi, veicot 9.panta pirmās daļas 1. un 2.punktā minēto funkciju, nosakot Lēmuma Nr.247 piemērošanas kārtību, ir nepieciešams nodrošināt, ka dabasgāzes diferencētie tirdzniecības gala tarifi, kuri noteikti dabasgāzes tirdzniecības cenai, kas ir zemāka par Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulas 2.ailē apstiprināto (90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh), tiek noteikti pēc tādiem pašiem principiem kā tarifi, kuri Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulā apstiprināti dabasgāzes tirdzniecības cenai intervālā, kas apstiprināts Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulas 2.ailē (no 90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh līdz 550 Ls/tūkst.nm³ jeb 74,56 EUR/MWh).
4. Ievērojot Metodikas 34. un 36.punktā minēto, kā arī Lēmumā Nr.247 noteikto, Regulators secina, ka, nosakot dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus lietotāju grupām, pie katras Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulas 2.ailē apstiprinātās dabasgāzes tirdzniecības cenas, tiek ievērots viens un tas pats gala tarifu noteikšanas princips. Papildus tam dabasgāzes tirdzniecības cenas atšķirības apmērs, pie kuras tiek noteikta secīgi nākamā dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu vērtība (turpmāk – dabasgāzes tirdzniecības cenas solis), ir 5 Ls/tūkst.nm³ jeb 0,68 EUR/MWh visā Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punkta tabulas 2.ailē apstiprinātajā dabasgāzes tirdzniecības cenas intervālā no 90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh līdz 550 Ls/tūkst.nm³ jeb 74,56 EUR/MWh).
5. Regulators secina, ka, nosakot dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus atbilstoši dabasgāzes tirdzniecības cenai, kas ir zemāka par 90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh, AS “Latvijas Gāze”:
 - 5.1. jāpiemēro dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifa komponentu vērtības lietotāju grupām, kas apstiprinātas Lēmuma Nr.247 lemjošajā daļas 5. un 6. punktā;
 - 5.2. jāpiemēro dabasgāzes tirdzniecības cenas solis, kas izmantots Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprinātās tabulas 2.ailē un atbilst 5 Ls/tūkst.nm³ jeb 0,68 EUR/MWh;
 - 5.3. jāievēro Lēmumā Nr.26 noteiktais koeficients normālkubikmetru pārrēķināšanai uz enerģijas vienībām (10,538) un Regulā Nr.870/2013 noteiktais latu konvertācijas koeficients (0,702804).

6. Izvērtējot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīvā akta nepieciešamību, lai sasniegtu tiesisku (lēģitīmu) mērķi, un administratīvā akta piemērotību attiecīgā mērķa sasniegšanai, Regulators secina, ka šīs lietas ietvaros konstatētie fakti norāda uz administratīvā akta izdošanas nepieciešamību un pamatotību, lai AS "Latvijas Gāze" varētu piemērot dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus saistītajiem lietotājiem situācijā, kad dabasgāzes tirdzniecības cena ir zemāka par 90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh, savukārt lietotāji – norēķināties par saņemto pakalpojumu par tarifu, kas noteikts atbilstoši faktiskajai dabasgāzes tirdzniecības cenai. Regulators secina, ka šis administratīvais akts ir nepieciešams, piemērots un vajadzīgs attiecīgā mērķa – nodrošināt iespēju saņemt sabiedriskos pakalpojumus par tarifiem, kas atbilst ekonomiski pamatotām izmaksām – sasniegšanai.
7. Izdarot Administratīvā procesa likuma 66.pantā noteiktos lietderības apsvērumus attiecībā uz administratīvā procesa dalībnieku tiesību un interešu ierobežojumu, Regulators secina, ka šajā lēmumā noteiktā AS "Latvijas Gāze" dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu saistītajiem lietotājiem piemērošanas kārtība saistīta tikai ar dabasgāzes tirdzniecības cenas samazināšanos un ir pamatota uz tiem pašiem tarifu aprēķināšanas principiem, kas tiek piemēroti, nosakot AS "Latvijas Gāze" dabasgāzes diferencētos tirdzniecības gala tarifus saskaņā ar Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprināto tabulu. Tādējādi ar šo lēmumu netiek ierobežotas AS "Latvijas Gāze" un lietotāju intereses.
8. Regulators, pieņemot šo lēmumu, vadās no privātpersonu tiesību un tiesisko interešu ievērošanas principa, to samērojot ar citiem Administratīvā procesa likumā nostiprinātajiem administratīvā procesa principiem, tai skaitā samērīguma principu. Regulators ir izvērtējis AS "Latvijas Gāze" 2020.gada 28.maija iesniegumu Nr.5-9/508 "Par akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" dabasgāzes apgādes tarifiem saistītajiem lietotājiem" un uzklauzījis AS "Latvijas Gāze" pārstāvju viedokli. Regulatora ieskatā, šo administratīvo aktu ir nepieciešams pieņemt nekavējoties, lai sabalansētu AS "Latvijas Gāze" un lietotāju intereses, un šā administratīvā akta mērķi nav iespējams sasniegt ar citiem samērīgiem, ekonomiski un tiesiski pamatotiem līdzekļiem.

Ievērojot *Euro* ieviešanas kārtības likuma 3.panta trešo daļu un Regulatora 2017.gada 16.marta lēmuma Nr.26 "Par 2008.gada 24.jūlija lēmuma Nr.247 "Par akciju sabiedrības "Latvijas Gāze" dabasgāzes apgādes tarifiem" piemērošanu" lemjošās daļas 2.punktu, pamatojoties uz likuma "Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem" 1.pantu, 6.panta otro daļu, 7.panta pirmo daļu, 9.panta pirmās daļas 1. un 2.punktu, 20.panta pirmo daļu un Administratīvā procesa likuma 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 65.panta trešo daļu, 66.pantu,

padome nolēmj:

1. ja saskaņā ar Metodikas 34.3.apakšpunktu aprēķinātā dabasgāzes cena ir zemāka nekā Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprinātās tabulas 2.ailē (90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh), AS "Latvijas Gāze" dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu lietotāju grupām nosaka, summējot:
 - 1.1. Metodikas 34.1.apakšpunktā noteikto sistēmas pakalpojumu komponenti;
 - 1.2. Metodikas 34.2.apakšpunktā noteikto tirdzniecības pakalpojuma tarifu attiecīgajai lietotāju grupai;
 - 1.3. dabasgāzes tirdzniecības cenu, kas noteikta saskaņā ar Metodikas 34.3.apakšpunktu, to noapaļojot līdz aritmētiski tuvākajam dabasgāzes tirdzniecības cenas solim;
2. noteikt, ja AS "Latvijas Gāze", nosakot piemērojamo dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu lietotāju grupām, piemēro dabasgāzes tirdzniecības cenu, kas ir zemāka nekā Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprinātās tabulas 2.ailē (90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh), tad AS "Latvijas Gāze" to piemēro ar tādu pašu dabasgāzes tirdzniecības

cenā soli, kā tas ir noteikts Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprinātajā tabulā (5 Ls/tūkst.nm³ jeb 0,68 EUR/MWh);

3. piemērojot dabasgāzes diferencēto tirdzniecības gala tarifu, kas atbilst dabasgāzes tirdzniecības cenai, kas ir zemāka par Lēmuma Nr.247 lemjošās daļas 7.punktā apstiprinātās tabulas 2.ailē noteikto (90 Ls/tūkst.nm³ jeb 12,15 EUR/MWh), AS "Latvijas Gāze" izmanto Lēmumā Nr.26 noteikto koeficientu (10,538) normalkubikmetru pārrēķināšanai uz enerģijas vienībām.

Lēmums stājas spēkā ar tā parakstīšanas dienu.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

R. Irklis

DOKUMENTS PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU